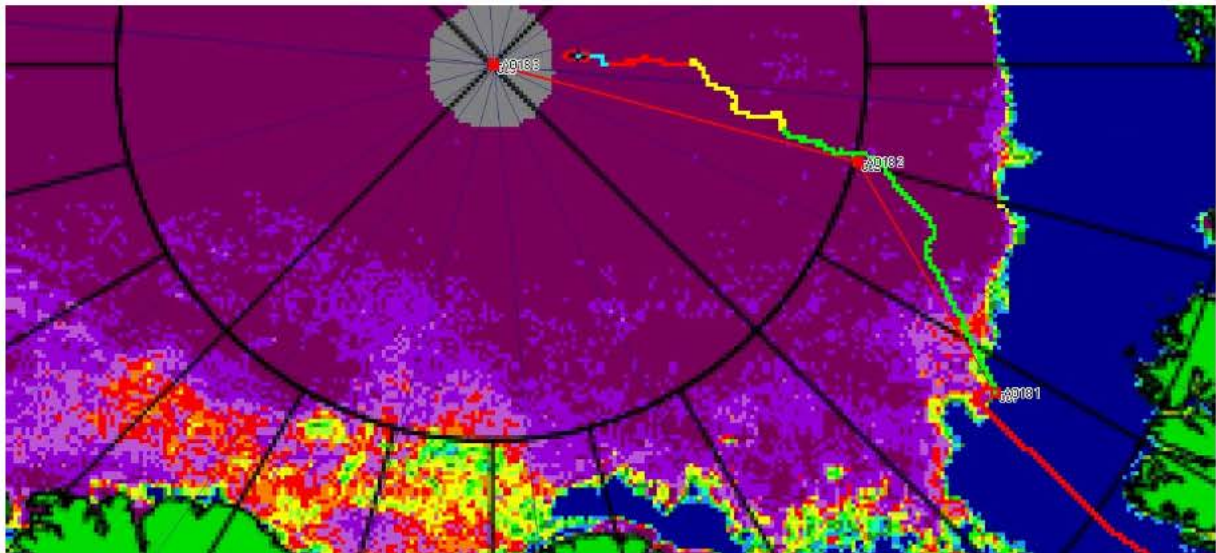

Veckobrev från Isbrytaren Oden 2018-08-10

Hej på er!

En dryg vecka har passerat revy sedan vi lämnade Longyearbyen och startade sommarens expedition Arctic Ocean 2018 (AO-18). Vi har sedan avgång Lyckats ta oss till position N89°15' E060°20'. Forskningen har pågått sedan vi träffade iskanten. Vid iskanten hade vi en 24h stillaliggande forskningsstation där luft samlades in och partiklar räknades. Det är viktigt för denna forskningsexpedition att vi kommer så långt norrut som möjlig så att man mäter på luftmassorna som har sitt ursprung över packisen i mesta möjliga mån. Andra forskningsprojekt pågår hela tiden såsom iskärnor, CTD, Väderballonger. Vi kämpar med isen som är ca 90-100% koncentrerad, är tjock och kompakt. Detta i mitt högst ovetenskapliga perspektiv som navigatör, men jag har ju varit här uppe förr och inte sett dessa förhållanden sedan 2005. Livet i fartyget flyter på utan problem. Djurlivet är lite vagt.

Bilden visar hur vi har navigerat genom istäcket. Detta är en AMSR2 is-koncentrationskarta där blå= 0-10%, grön-gul= 30-80%, röd-mörklila= 80-100% is-koncentration. Dessa bilder kan ni läsa på följande hemsida <http://www.iup.uni-bremen.de:8084/amr2/>

Navigation

Som jag nämnde i texten ovan har det varit väldigt kompakt is, jag har inte sett liknande förhållanden sedan 2005. 2016, som var förra gången när Oden var så här långt norrut gick det på ca 5 dagar från iskanten till denna latitud med snitffart på dryga 6 knop. Det har tagit betydligt längre tid denna gång och med en snitffart på ungefär 3 knop. Vi är i skrivande stund ca 45 Nm (83km) från Nordpolen. När isen bjuder på detta motstånd blir man som is-navigatör glad, då det konstant varit dystra nyheter om "extremt liten is utbredning i Arktis" "Isfritt i Norra Polarhavet" "isbjörnarna drunknar" "rederier som planerar rutter över Nordpolen". Ja, det är då inga isbjörnar som drunknar här. Det kanske till och med är så att det kan vara svårt att få ner tassarna i vattnet. Vi är för högt upp på jordklotet för att det ska finnas bra satellitbilder att ta hjälp av, så det som finns till vår hjälp nu är helikoptern. Vi kör ogärna i blindo och skulle vi köra slut på vår helikopter-rek så stannar vi hellre, om inte vädret medger flygning. Att man stoppar då beror på vi faktiskt inte ser om vi skulle köra in i ett område med extremt svår is som kan göra att vi får svårt att fortsätta, vända eller rent av fastna. Jag hade inte tvekat under tidigare expeditioner att fortsätta utan helikopter-rek, men i rådande is-omständigheter är det oklokt. Vi använder faktiskt Odens alla resurser och system för att ta oss fram. Vädret har varit vad man kan förvänta sig av sommaren i Arktis, runt 1-0°C i luften och ca -1°C i vattnet, sikten varierar mellan dålig till riktigt dålig och vid några enstaka tillfällen riktigt fint. Vi måste passa på att flyga väg så fort tillfälle ges, så vi hela tiden vet vart vi ska.

80% av tiden ser det ut såhär från odens brygga

Det var några dagar sedan vi kunde gå upp på lite höjd och få ett perspektiv av omgivningarna, men tack vare dimman som råder i olika grader av täthet så flyger mest på 30-100m höjd. Vi önskar oss att komma upp på i alla fall 1000m, så vi kan börja spana isflak. Vi har otrolig glädje av våra helikopterrekor där vi finner lättaste vägen genom isen samt vilka områden vi ska undvika. Detta sparar stora mängder bränsle och sparar på fartyget om man slipper forcera de svåraste områdena. Man kan ju tycka att det kan vara lätt att se hur isen ser ut från Odens brygga som befinner sig ca 25 meter från isen, men det är ändå svårt att hitta rätt väg när isen är så pass tätt koncentrerad som i år. Vallarna är allt mellan någon meter till över 10 meter höga. Den dåliga mjölkiga sikten med den vita isen som bas flyter allt ihop och det blir svårt att avgöra storlek på hindren som isen erbjuder. Vi har en jättebra radar, men i radarn ger en 10 meter hög vall radarskugga, då det ser ut som det finns en fin pöl med öppet vatten på andra sida vallen och man tror att det bara är en liten kant med en pöl bakom.

Trotjänare, Kallax Flygs AB, SE-JFK "Filip Kalle" Denna helikopter blir snart ett med Oden. Ett riktigt radarpar så att säga.

En bild tagen på en av de få tillfällen vi haft klart fint väder detta är N86°

Här är en bild från N84°

Kolla is-tjockleken på detta flak!! Jämför tjockleken med Odens mätpinne

Oden matar sig fram genom ett lättare område

Isberg som vi hittade under gårdagens is-rek med Filip-Kalle

Forskningen

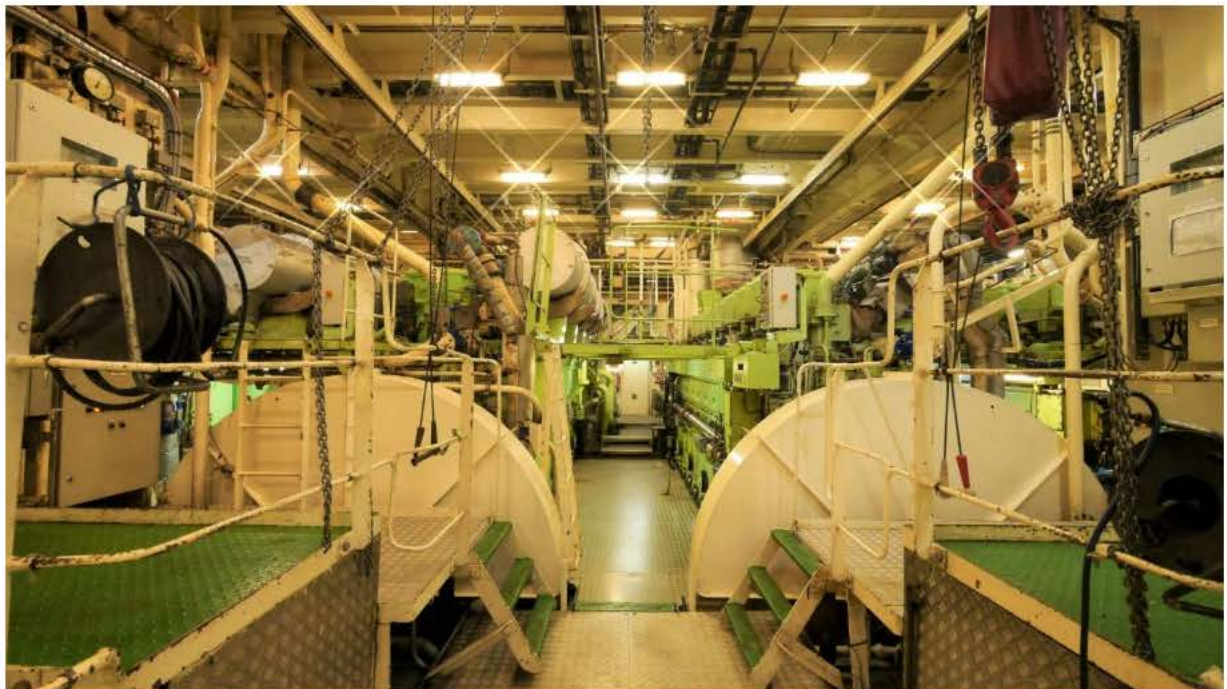
Vissa av projekten är redan igång som jag nämnde ovan. Insamling av iskärnor pågår konstant utmed vägen samt insamling av vattnets konduktivitet, salinitet samt densitet (X-CTD), Väderballonger skickas var 6:e timma. Partikelräknarna går när vinden kommer in från rätt håll, så man inte mäter de partiklar som Oden sprider. Chefsforskarna tillsammans med Svenska Polarforsknings sekretariatet (SPRS) står med en stor uppgift att på snabbaste möjliga sätt mobilisera all forskningsutrustning samt få igång den logistik som de olika stationerna kräver. Odens besättning bistår SPRS med all tänkbar service och mankraft för att det ska gå fort och smidigt att komma igång med forskningen. Mer om mobiliseringen och forskningen i nästa brev.

Odens maskinrum

Här kommer några bilder från Odens fina maskinrum. Maskiner som outtröttligt kämpar vidare mot våra spännande och utmanande mål.

Odens snurrande propelleraxel på Bb sida

Ett gnistrande rent och fint huvudmaskinrum.

En av Odens två vattenpumpar som smörjer isen framför Odens stäv. Ger bra friktionssänkning av isen i dessa omständigheter vi kör i 10000 M3 i timmen spolat ut framför fartyget. Kolla frosten som avtecknas på pumphuset när det minusgradiga vattnet pumpas igenom det.

Djurlivet

Som jag nämnde ovan har det varit lite dåligt på den fronten. Några enstaka sälar, tretåig mås i några enstaka flockar, några lunnefåglar samt en isbjörn som vi stötte på precis vid iskanten.

Livet ombord

Livet flyter på fint och alla verkar trivas. Arbetet går nu på högvarv i förberedelser för vad som komma skall. Innan vi lämnade Longyearbyen så poströstade besättning och deltagare. Valdeltagandet var nära 100 %, så det får man väl kalla ett mycket bra valdeltagande.

Poströsterna på väg till valmyndigheten via Norska posten.

Ha det nu så bra, så hörs vi nästa vecka eller så.

Med kyliga Hälsningar
Mattias